

І. Д. Гамкало

Пазовський Арій Мойсейович

ПАЗОВСЬКИЙ Арій Мойсейович (21. 01(02. 02). 1887, м. Перм, нині РФ — 06. 01. 1953, Москва) — диригент, педагог. Заслужений артист РСФРР (1925), народний артист УСРР (1935), СРСР (1940). Сталінська премія (1941, 1942, 1943). Закінчив Санкт-Петербурзьку консерваторію (1904; кл. скрипки П. Краснокутського та Л. Ауера, теорії музики — А. Лядова). 1905—06 — хормейстер Оперного театру в Єкатеринбурзі та Пермі, 1906—07 — помічник диригента в Казані й Саратові (усі — нині РФ), 1907—08 — диригент опери, яка обслуговувала Мінськ, Вітебськ, Гродно (усі — нині Білорусь), 1908—10 — Опері С. Зиміна (Москва). 1910—11, 1920—23, 1933—34 — головний диригент в Харкові (26 січня 1911 поставив оперу «Ріпка» В. Сокальського), 1911—12, 1918—20 — в Одесі, 1912—15 — в Києві (поставив «Мазепу» П. Чайковського, «Казки Гофманна» Ж. Оффенбаха, «Лоенгрін» Р. Ваґнера, «Намисто мадонни» Е. Вольфа-Феррарі (вперше в Україні), 1915—16 — в Тифлісі (нині Тбілісі), 1916—18 — в Опері Народного дому в Петрограді (нині Санкт-Петербург). 1923—24, 1925—28 — диригент Великого театру в Москві, 1924—25, 1931—33 — головний диригент в Свердловську (нині Єкатеринбург), 1928—29 — в Харбіні (Китай), 1929—31 — в Баку. 1934—36 — головний диригент і художній керівник Державного столичного театру опери і балету в Києві, де поставив «Кармен» Ж. Бізе (відкриття оперного сезону) та «Снігуроньку» М. Римського-Корсакова, яка з тріумфом пройшла під час Декади українського мистецтва в Москві (1936). У 1936—43 — художній керівник Ленінградського театру опери та балету імені С. Кірова (нині Санкт-Петербург), 1943—48 — Великого театру у Москві. П. був одним із найвидатніших оперних диригентів свого часу. Великий оперний репертуар, вимогливість до виконавців, точної інтонації, залізного ритму, виразності та логіки співу, створення досконалого ансамблю солістів, хору та оркестру, драматургічної лінії всієї вистави

виділяли його серед сучасників.

Основні праці

Дирижер и певец. 1959; Записки дирижера. 1966; 1968 (обидві — Москва).

Рекомендована література

1. Без підпису, без назви // Червоний шлях. 1935. № 4;
2. Хайкин Б. Арий Пазовский // Муз. жизнь. 1976. № 10;
3. Кухарский В. А. М. Пазовский // Мастера Большого театра. Москва, 1976;
4. Тольба В. Арий Моисеевич Пазовский // Наш Большой театр. Москва, 1977;
5. Його ж. Лицар музики // Музика. 1987. № 1.

Бібліографічний опис:

Пазовський Арій Мойсейович / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879165>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).